

Herlev
Kommune

Pårørendepolitik

for samarbejdet mellem borgere, pårørende og ansatte

September 2020-2024

Forord

Pårørende – betydningsfulde samarbejdspartnere

Et godt socialt netværk kan både give støtte, omsorg og bidrage med praktisk hjælp i hverdagen. Derfor spiller pårørende - familie og andre nære personer – en betydningsfuld rolle i de fleste menneskers liv. Familie og nære personer er nemlig med til at forme vores liv og er en del af vores identitet og historie.

I Herlev Kommune anser vi derfor pårørende som betydningsfulde samarbejdspartnere i vores indsats, og vi ved, at pårørende kan have stor betydning for den enkeltes liv. Pårørende har et medmenneskeligt ansvar. For nogle mennesker kan god kontakt og støtte fra familie og andre i det nære netværk være direkte afgørende for oplevelsen af livskvalitet.

Herlev Kommune har en lang tradition for at arbejde tæt sammen med pårørende. Gennem årene er der høstet mange gode erfaringer i forhold til, hvad der får samarbejdet til at fungere rigtig godt. Det gode samarbejde inddrager pårørendes erfaringer, viden og ressourcer til glæde og gavn for borgerne, de pårørende selv og kommunens ansatte. Et godt samarbejde gør det også nemmere at tale om både det, der er godt og det, der er svært.

I Herlev Kommune sætter vi stor pris på pårørendes kontakt og støtte til deres nærmeste. Vi byder derfor pårørende velkomne og arbejder for, at pårørende inddrages til glæde og gavn for de mennesker, de er pårørende til.

Med pårørendepolitikken styrker og udvikler vi den fælles ramme og platform for et frugtbart samarbejde. Jeg glæder mig derfor til at se pårørendepolitikken blive foldet ud i vores lokale tilbud og i det daglige samarbejde mellem borgere, pårørende og ansatte i Herlev Kommune.

Pårørendepolitikken blev første gang godkendt i august 2013, men er nu opdateret efter involvering af nuværende borgere, pårørende og medarbejdere.

Vi har herved fået en mere tidstro udgave, der gerne skal være vores pejlemærke for samarbejdet mellem brugere, pårørende og medarbejdere i årene fremover.

Herlev, september 2020

Thomas Gyldal Petersen
Borgmester

Pårørendepolitikken

– en fælles ramme for samarbejdet

Herlev Kommunes pårørendepolitik er udformet for at skabe en fælles ramme for inddragelsen af pårørende, med respekt for den enkelte borgers ret til selvbestemmelse.

Pårørendepolitikken skal sikre, at:

- vi styrker og udvikler det gode samarbejde til glæde og gavn for borgere, deres pårørende og kommunens personale.
- pårørendes erfaringer, viden og ressourcer inddrages som grundlag for, og videreudvikling af det gode samarbejde til glæde og gavn for borgeren.
- pårørende inddrages i væsentlige initiativer der har betydning for borgeren, når borgeren ønsker det og/eller borgeren har vanskeligheder ved at kommunikere ønsker og behov.
- pårørende mødes med en forståelse for deres rolle som pårørende og understøttes i denne
- Herlev Kommunes værdier og mål for samarbejdet med pårørende formidles og udmøntes lokalt.

Pårørendepolitikken er udarbejdet på baggrund af brugeres, pårørendes, medarbejdere og leders erfaringer med det gode samarbejde, og deres input til hvordan pårørendepolitikken skal formidles og udmøntes.

Revisionen af pårørendepolitikken bygger på dialogmøder med brugere og pårørende, hvor henholdsvis repræsentanter for Handicaprådet og Ældrerådet indgik som facilitatorer.

En politik for pårørendesamarbejdet på alle områder

Pårørendepolitikken omfatter samarbejde med pårørende på alle områder, hvor inddragelse og samarbejde kan være til glæde og gavn for borgeren, dennes pårørende og kommunens ansatte. Politikken omhandler således både samarbejde med pårørende til borgere med stort støttebehov i botilbud samt pårørende til borgere med lavt støttebehov i egen bolig.

Pårørendepolitikken er derfor en fælles ramme for samarbejdet og henvender sig både til borgere, pårørende, medarbejdere og ledere i Herlev Kommune.

Hvem kan være pårørende

I definitionen af pårørende er det relationen mellem borgeren og pårørende, der er afgørende. Forældre er de naturlige, primære pårørende til børn og unge med handicap. Voksne med handicap og ældre vælger selv, hvem der er deres pårørende. Det betyder, at pårørende kan være:

- forældre, søskende, ægtefælle/samlever eller børn til borgeren
- en anden slægtning eller nær ven, som har en tæt relation til borgeren.

Inddragelse af pårørende kan sagtens omfatte dialog og samarbejde med flere personer, som borgeren definerer, som sine pårørende. Det kan dog i praksis, være nødvendigt at udpege en pårørende, som primær kontaktperson.

Pårørende og professionelle har forskellige relationer til borgeren

I Herlev Kommune mener vi, at den gensidige respekt er fundamentet for et godt samarbejde mellem pårørende og kommunens medarbejdere. Vi anerkender og har fokus på, at pårørende og ansatte har forskellige roller. Det betyder, at:

Pårørende anerkendes og respekteres som personer:

- med indgående indsigt og viden om borgeren og borgerens livshistorie,
- der kan være den røde tråd i borgerens liv,
- der er/kan være følelsesmæssigt involveret i borgeren.

Ansatte anerkendes og respekteres som:

- professionelle inden for deres område
- fagpersoner med en professionel tilgang og med en opgave eller rolle

De forskellige relationer til borgeren gør det vigtigt at afstemme forventninger omkring, hvordan pårørende og professionelle på forskellig vis kan fastholde og forbedre mulighederne i borgerens liv.

Borgerens ret til selvbestemmelse

Alle voksne mennesker har ret til at bestemme over og tage ansvar for deres eget liv. Udgangspunktet for at inddrage og samarbejde med pårørende er derfor, at borgeren er i centrum af eget liv.

Inddragelse og samarbejde med pårørende sker derfor altid:

- med udgangspunkt i borgerens ønske og samtykke,
- underlagt den enkeltes ret til personlig integritet, selvbestemmelse og samfundsmæssige rettigheder.

I forhold til borgere med handicap eller sygdom, der gør det svært at udtrykke egne ønsker og behov, har pårørende og professionelle et særligt ansvar for at tage udgangspunkt i borgerens individuelle behov. Det er nødvendigt, at dette ansvar og ansvarsfordelingen er tydelig for borger, pårørende og den professionelle.

Er der etableret en partsrepræsentation eller et egentlig værgemål høres borgeren gennem dennes partsrepræsentant eller værge.

Tavshedspligt

Voksne over 18, som er myndige, skal give tilladelse, hvis fortrolige eller private oplysninger skal videregives til pårørende. Pårørende kan altid henvende sig til de professionelle om forhold, der kan have betydning for den enkelte borgers livssituation.

Også i forbindelse med tavshedspligt gælder særlige regler ved partsrepræsentation eller værgemål, hvor private oplysninger automatisk udveksles med partsrepræsentant eller værge. Der er regler for den tidsperiode, som de nævnte dokumenter er gældende.

Når børn er under 18 år, gælder tavshedspligten, som hovedregel ikke over for forældrene.

Værdier og mål for det gode samarbejde

I Herlev Kommune er der lang tradition for samarbejde med pårørende og mange gode erfaringer med, hvad der skal til, for at samarbejdet fungerer rigtig godt. Et godt samarbejde sikrer de bedste betingelser for et godt liv som pårørende, og et godt liv for pårørende, sikrer de bedste betingelser for et godt liv for borgerne.

Med et godt samarbejde bliver pårørendes erfaringer, viden og ressourcer inddraget til glæde og gavn for borgere, pårørende og kommunens ansatte. Et godt samarbejde gør det nemmere at tale om både det, der er godt, og det, der er svært.

Samarbejdet tager afsæt i følgende værdier:

- Pårørende er en vigtig samarbejdspartner i den helhedsorienterede indsats.
- Pårørende og professionelle er alle forskellige og bidrager forskelligt til at fastholde og forbedre mulighederne i borgerens liv.
- Pårørende inddrages i væsentlige beslutninger, der har betydning for borgerens helbred, liv og hverdag.
- Tillid og positivt engagement.
- Udvikling gennem ærlighed, dialog og åbenhed.
- Fokus på den enkelte borger og fællesskabet.

Det betyder, at samarbejdet bygger på:

- at være til glæde og gavn for borgeren, og tage udgangspunkt i og have respekt for borgerens ret til selvbestemmelse.
- at såvel pårørende, som professionelle er lydhøre og imødekommende overfor henvendelser og ønske om dialog fra den anden part.
- anerkendelse og respekt for, at både pårørende og ansatte er forskellige, har forskellige roller, og at pårørende og professionelle har forskellige relationer til borgeren.
- tillid og positivt engagement i samarbejdet, både fra pårørende og ansatte.
- dialog og åbenhed omkring såvel positive iagttagelser og ideer, som svære problemstillinger.
- dialog og samarbejde på både individuelt og generelt niveau.

Støtte til pårørende

Pårørende er betydningsfulde samarbejdspartnere i vores indsats. Samtidig er det vigtigt med fokus på, at pårørende selv kan være udsatte, eksempelvis på grund af den belastning, det kan indebære at være pårørende til et menneske med handicap eller en alvorlig sygdom.

Pårørende er ofte både følelsesmæssigt og praktisk involveret i borgerens liv og kan i kortere eller længere perioder føle et stærkt pres i forhold til opgaver og denne rolle.

Herlev Kommune har derfor fokus på, at møde pårørende med forståelse for deres rolle og ønsker at bidrage til, at pårørende understøttes bedst muligt i deres indsats fx i form af aflastningsmuligheder og evt. tilbud om samtale ift belastningerne.

Det lokale foreningsliv er også en vigtig samarbejdspartner, idet foreningslivet er kendt for at være gode til at skabe mødefora og netværksgrupper for pårørende.

Fra ord til handling

Borgere, pårørende og personale skal være orienteret om pårørendepolitikken og de bærende mål og værdier for samarbejdet med pårørende.

I mødet med nye borgere og pårørende er det særligt vigtigt, at orientere om Herlev Kommunes pårørendepolitik og lokale retningslinjer for samarbejdet. Pårørendepolitikken skal derfor være tilgængelig på Herlev Kommunes hjemmeside og på tilbuddenes hjemmesider.

Herlev Kommunes pårørendepolitik skal udmøntes lokalt, med fokus på det konkrete samarbejde med pårørende i de enkelte tilbud og afdelinger. Udmøntningen skal tage afsæt i brugernes forskellige ønsker og behov på det enkelte område, og i et samarbejde mellem brugere, pårørende, ledere og ansatte.

Det er lederen af det enkelte tilbud eller afdeling, der er ansvarlig for den lokale udmøntning.

Der er med andre ord ikke tale om at formulere en lokal pårørendepolitik, men hvordan denne pårørendepolitik udmøntes lokalt.

I Herlev Kommune er der særligt fokus på det første møde. Dette møde har til formål at afdække borgerens ønsker og behov i en dialog mellem borgeren, den pårørende og den professionelle.

På baggrund af denne dialog tilrettelægges et egentlig udredningsforløb, der slutter med en afgørelse om indholdet af det fremtidige tilbud. Det er væsentligt, at der også tidligt i samarbejdet indgår en drøftelse af gensidige forventninger – og at der laves aftaler om dette.

Herlev Kommune: www.herlev.dk

Pårørendepolitikken: www.herlev.dk/paarørendepolitik

Handicappolitikken:
www.https://herlev.dk/sites/default/files/handicappolitik.pdf

Ældrerådet: <https://herlev.dk/borger/sundhed-og-voksne/handicapraad-og-aeldreraad/aeldreraadet>

Handicaprådet: <https://herlev.dk/borger/sundhed-og-voksne/handicapraad-og-aeldreraad/handicapraad>

Ældresagen i Herlev: <https://www.aeldresagen.dk/lokalafdelinger/herlev>

DH-Herlev: <https://handicap.dk/lokalafdelinger/hovedstaden/dh-herlev>